

ter sig ikke til nogen Lønningsbestemmelse vedkommende Statskassen. Jeg tror altsaa ikke, at man med Føie kan drage den Parallel mellem disse to Forslag, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille) drog.

Der er gjort en Række Spørgsmaal til Regjeringen i Almindelighed og til forskjellige Medlemmer af Regjeringen i Anledning af det foreliggende Finantslovsforslag; undertiden endogsaa er Anledningen søgt noget tvungent, forekommer det mig. Af samtlige disse Spørgsmaal mindes jeg kun eet, som i den Grad knytter sig til det foreliggende Forslag, at der med Rette kan forlanges Svar derpaa af mig som Finantsminister, og det er Spørgsmaalet om, hvorvidt de i sin Tid givne Bureauaan til Bestindien ere tilbagebetalte. Der-til kan jeg kun svare det, at saasnart Afregningen foreligger for mig, skal den ogsaa komme til at foreligge for det ærede Thing.

D. Christensen: Naar jeg her har bedt om Ordet, er det nærmest for at fremkomme med nogle Udtalelser mod det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) og det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Hofstein-Ledreborg). Jeg tror, at det i det Hele taget er meget heldigt, at de forskjellige Ting komme frem; men det Heldigste er tillige, at de blive belyste paa en saadan Maade, at man veed, at det er fuldstændig overensstemmende med de virkelige Forhold. Det er Noget, som saa naturligt og let kan indløbe baade fra den ene og fra den anden Side, at man, kjøndt man har den bedste Villie, kommer ind paa Omraader, som ikke staa En fuldstændig klart, og hvortom man som Følge heraf ikke kan udtale sig aldeles korrekt. Hvad jeg herved sigter til er det, som er sagt med Hensyn til Bygningsafgiften. Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds mente, at Bygningsafgiftens Lettelse i Genhold til Loven af 1873 særlig satte en Præmie paa daarlige Leiligheder. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds udtalte sig omtrent saaledes, at efter den nu bestaaende Bygningsafgift var det ved de mindre Leiligheder Leierne, der i en vis Forstand maatte betale Bygningsafgiften, men ved de større hoilede den paa Cieren. Jeg tror nu i det Hele, at det er Noget, som ikke holder Stik ved en nærmere Prøvelse. Jeg tror, at Folk, som befatte sig med Bygningsfaget, naturligvis ved enhver givne Leilighed ville se at stille sig det klart, hvad der er det Klogeste, det, der forventer sig bedst, det mest Behagelige, og hvorledes disse Ting kunne forenes, om Grunden, hvor Eiendommene beliggende, bedst egner sig til større eller mindre Leiligheder m. m. Naar man nu tænker sig to Grunde, som ligge lige op til hinanden, kan der i og for sig ikke være megen Forskjel paa dem, men det er Noget, der er klart, at, naar der bliver bebygget lige

mange Kvadratalen, bliver Forstjellen paa Afgiften ganske vist ikke ubetydelig, efter som der er indrettet større eller mindre Leiligheder. Naar de nu bygge 2 Eiendomme, maa de gaa ud fra, hvorledes vil det stille sig med Tilbudet? hvorledes vil disse to Bygninger konkurrere med hinanden? Det er Noget, som vil klare sig i kortere eller længere Tid, og saa snart det viser sig, at det vil betale sig med mindre Leiligheder, blive Vedkommende ved at bygge, og derved blive de overfløede. Naar det kommer Cieren tilgode derved, at han faar Afslag paa Bygningsafgiften, er det kun foreløbig, det sker kun lige strax. Men efter at Forholdet har udjævnet sig, og Spekulationen har havt Tid til at udvikle sig, vil det vise sig, og det viser sig allerede nu, at de Bygninger, der have smaa Leiligheder, kunne underbyde dem med større Leiligheder, det vil sige: leie deres Leiligheder billigere pr. Kv.-Alen. Det fører ganske vist til, at de Folk i Kjøbenhavn, som kunne nøies med Leiligheder under 80 Kv.-Alen, kunne leie saadanne Leiligheder billigere, end hvor der er flere Kvadratalen. Det ligger i Sagens Natur, at, naar vi skulle gjøre noget Gavn for Smaaafamilierne, for den arbejdende Klasse, sker det kun derved, at Folk, som have Penge at sætte i Eiendomme, naar de bygge Leiligheder til den arbejdende Klasse, da kunne faae Godtgjørelse, og det virker jo til, at Leilighederne absolut maa blive billigere. Det varer ikke saa længe med den Spekulationslyst, der er her i Kjøbenhavn, inden det viser sig, at der vil blive stærkt Tilbud af den Slags, og det har ogsaa viist sig i de senere Aar, at uagtet Arbejderklassens Eitagen i meget stor Grad, er der nu for Tiden omtrent 1,000 Leiligheder ledige paa 1 eller 2 Værelser. Var det ikke skeet, havde det viist sig, at Ingen vilde være Vert for et Sted, hvor der er 50 Familier istedetfor, hvor der kun er 15. Det er ulige lettere og behageligere og en sikrere Maade at faae Penge ind, hvor der kun er en Trebedel eller Fjerbedel saamange Beboere. Naar de Herrer altsaa tro, at denne Bygningsafgift gaar i Ciernes Lomme, er det en Feiltagelse. Det viser sig i Kjøbenhavn. Hvorledes have ikke store Selfaber taget fat paa at bygge og villet have det Smukke, det Sunde og Behagelige forenet. Men det har viist sig undertiden paa dette Omraade, at der kommer for Meget frem, og Folk, som ere kjendte med Kjøbenhavnske Forhold, have derved faaet Die for, at det ikke gaar an, kun at lægge an netop paa det Nyttige og Behagelige, men at man ogsaa maa lægge an paa det, som er rentabelt. Det er Forhold, som enhver fornuftig Finantsmand strax vil indse, naar han skal bygge, om det passer til det One eller til det Andet, men det er ganske vist, at Forholdene have allerede udviklet sig saaledes, at den, der vil have en stor og rummelig Leilighed, i Virkeligheden maa ikke alene betale saa Meget pr. Kvadratalen som for en mindre Leilighed, men ogsaa